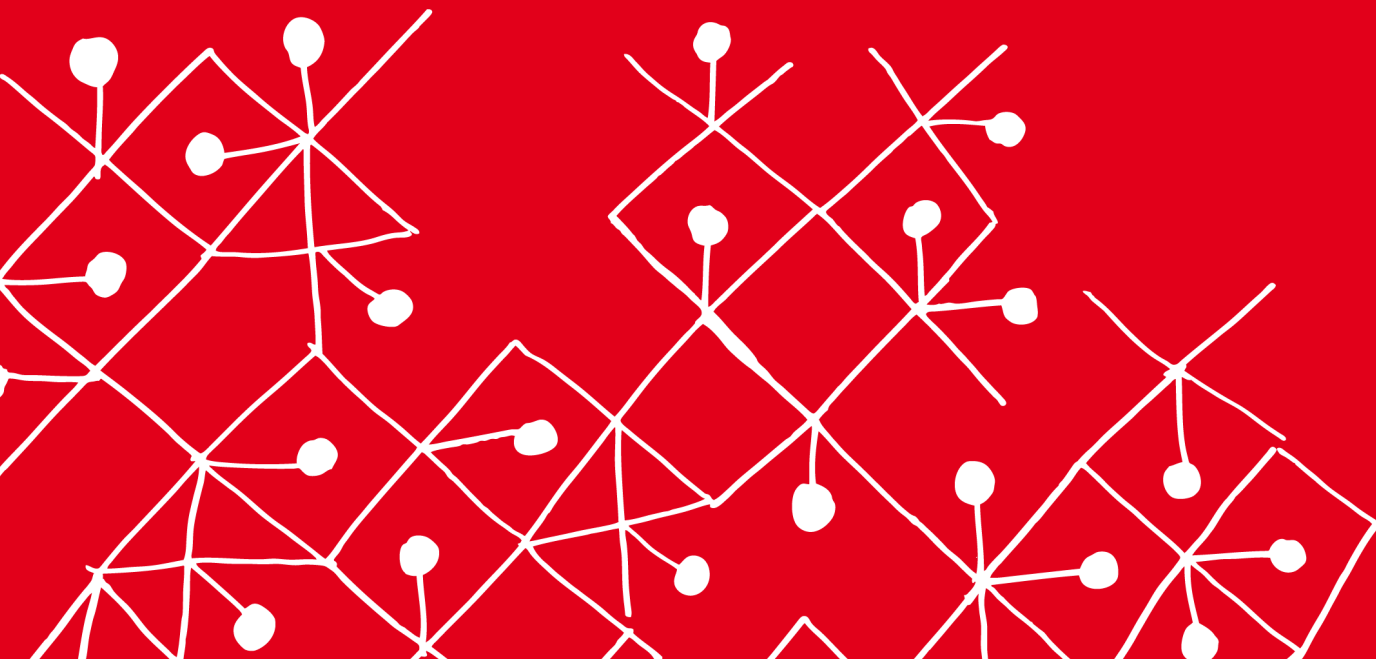

Polska

Szwajcarski system podatkowy: Opodatkowanie osób fizycznych

2015-12-27 20:39:37

Podatnicy. Osoby fizyczne podlegają opodatkowaniu na poziomie federalnym i kantonalnym/gminnym, jeżeli posiadają w Szwajcarii stałe lub tymczasowe miejsce zamieszkania.

O tymczasowym miejscu zamieszkania (pobycie) mówi się, kiedy osoba fizyczna, niezależnie od krótkookresowych przerw, przebywa w Szwajcarii a) przynajmniej 30 dni w celu wykonywania działalności zarobkowej lub b) 90 dni lub dłużej bez wykonywania działalności zarobkowej. Zgodnie ze szwajcarskim systemem podatkowym spółki osobowe są „transparentne”, tj. każdy wspólnik opodatkowany jest indywidualnie. Dochody par będących małżeństwem są sumowane i opodatkowywane zgodnie z zasadą opodatkowania dla rodzin. To samo dotyczy zarejestrowanych związków. Dochód małoletnich dzieci doliczany jest do dochodu osób dorosłych. Wyjątek stanowi dochód osób małoletnich, objęty obowiązkiem samodzielnego odprowadzania podatków. Federalne i kantonalne/gminne podatki dochodowe są pobierane, inkasowane i ustalane przez kantonalne urzędy podatkowe na okres jednego roku (kalendarzowego) na podstawie złożonego przez podatnika zeznania podatkowego. Osoby fizyczne, które nie mają miejsca zamieszkania w Szwajcarii, podlegają obowiązkowi podatkowemu w Szwajcarii tylko jeżeli uzyskały dochód w Szwajcarii.

Dochód podlegający opodatkowaniu.

Osoby fizyczne mające miejsce zamieszkania w Szwajcarii podlegają nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu od wszystkich osiągniętych dochodów. Wykluczone są jedynie dochody uzyskane przez niesamodzielne jednostki przedsiębiorstw zagranicznych oraz dochody pochodzące z nieruchomości położonych za granicą. Takie dochody służą tylko do ustalenia stawki podatkowej (zwolnienie podatkowe z progresją).

Do dochodu całkowitego zaliczają się dochody pochodzące z pracy najemnej i samodzielnej działalności gospodarczej, świadczeń wyrównawczych lub uzupełniających, jak również majątku ruchomego i nieruchomego. Do dochodu podlegającego opodatkowaniu należy także wartość najmu własnego nieruchomości, w której podatnik mieszka. Zgodnie z prawem różne rodzaje przychodów pochodzące np. ze spadku, darowizny, sporów majątkowych, dofinansowań ze środków prywatnych lub publicznych itd. nie podlegają opodatkowaniu. Osoby fizyczne mogą odliczyć od dochodu brutto wydatki zawodowe, np. koszty dojazdu z miejsca zamieszkania do miejsca pracy, składki na ubezpieczenia społeczne i składki płacone na fundusze emerytalne. Ponadto odliczeniu podlegają koszty poniesione na będące na utrzymaniu dzieci, składki na ubezpieczenia oraz odliczenia dla małżonków (wysokość odliczenia jest zależna od tego, czy jeden czy oboje małżonków pracują zarobkowo). Wysokość dopuszczalnych kwot odliczeń może różnić się w poszczególnych kantonach. Płatności odsetek od pożyczek i pożyczek hipotecznych podlegają odliczeniu w pełnym zakresie, jeżeli służą celom gospodarczym. Możliwość odliczenia odsetek kredytowych od zysków podlegających opodatkowaniu pochodzących z majątku prywatnego ruchomego i nieruchomego jest ograniczona, ponieważ pożyczki przeznaczone są na cele prywatne. Nakłady poniesione na nieruchomości, mające na celu utrzymanie wartości tych nieruchomości, mogą zostać odliczone na podstawie kosztów rzeczywistych lub na zasadzie ryczałtu. Obecnie trwają dyskusje nad projektem ustawy przewidującej zniesienie ustawy o opodatkowaniu wartości najmu własnego dla wszystkich właścicieli mieszkań, co jednocześnie oznaczałoby ograniczanie dotychczasowych możliwości odliczenia przez nich odsetek od kredytu hipotecznego przeznaczonego na cele prywatne od podlegających opodatkowaniu przychodów majątkowych. Stawki podatkowe dla osób fizycznych są z reguły progresywne, najwyższa stawka podatkowa na poziomie federalnym wynosi 11,5%. Kantony mogą samodzielnie ustalać stawki podatkowe. Zastosowane kantonalne stawki podatkowe różnią się znacząco pomiędzy kantonami (stawki podatkowe w stolicach kantonów mogą wynosić od 12% do 30%). W roku podatkowym 2011 wprowadzono po raz pierwszy specjalną taryfę rodzinną, bazującą na taryfie dla małżonków, nie uwzględnia natomiast dodatkowych odliczeń podatkowych na dzieci.

Zyski kapitałowe.

Zyski kapitałowe opodatkowane są w zależności od źródła pochodzenia (z majątku prywatnego, majątku przedsiębiorstwa, majątku ruchomego czy nieruchomości). Zyski pochodzące z prywatnego majątku ruchomego nie podlegają opodatkowaniu, a zysk z firmowego majątku ruchomego doliczany jest do dochodu. Więcej o opodatkowaniu majątku nieruchomości w rozdziale 10.6.2.

Straty.

W przeciwieństwie do strat dotyczących majątku prywatnego, straty dotyczące majątku przedsiębiorstw podlegają odliczeniom podatkowym i mogą być przenoszone na lata przyszłe przez 7 lat.

Wypłaty z wkładu kapitałowego.

Od 1 stycznia 2011 r. wypłaty z kwalifikowanych wkładów kapitałowych są zwolnione od podatku i nie podlegają podatkowi rozliczeniowemu (rozdział 10.4) i podatkowi dochodowemu w przypadku osób fizycznych otrzymujących takie wypłaty. Przed 1 stycznia 2011 r. przepis ten obowiązywał spłaty kapitału podstawowego i akcyjnego, spłaty wkładów, spłaty nadwyżek tzw. agio i przydziałów spółek kapitałowych, które zostały dokonane po 31 grudnia 1996 r. i na jego podstawie są one zwolnione z obowiązku podatkowego.

Podatek u źródła.

Pracownicy zagraniczni, którzy nie posiadają pozwolenia na osiedlenie się, są opodatkowani z tytułu uzyskiwanego dochodu przez odprowadzanie podatku u źródła. Jeżeli dochód opodatkowany podatkiem u źródła przekracza kwotę 120 000 CHF (w Genewie 500 000 CHF) rocznie, podatnik ma obowiązek złożenia zeznania podatkowego. W innych przypadkach podatek u źródła jest ostateczny, a podatnik nie ma obowiązku złożenia zeznania. Podatnik może w postępowaniu szczególnym dokonać różnych odliczeń podatkowych. Podatnicy, niezależnie od narodowości, którzy zachowali miejsce zamieszkania za granicą, podlegają opodatkowaniu u źródła od dochodu i zasadniczo nie mogą złożyć w Szwajcarii zeznania podatkowego.

Podatek od majątku.

Podatek od majątku pobierany jest wyłącznie na poziomie kantonalnym/gminnym zgodnie z kantonalnymi przepisami podatkowymi i stawkami podatkowymi i jest obliczany według wartości majątku netto, wliczając majątek nieruchomy, ruchomy np. papiery wartościowe i lokaty bankowe (lokaty gotówkowe), wartości wykupu ubezpieczeń na życie, wartość pojazdów, udziały w niepodzielonych spadkach itd. Podatek od majątku pobiera się także od wartości majątkowych, które nie generują zysku. Z podatku od majątku wyłączone są udziały majątkowe w zagranicznych przedsiębiorstwach i niesamodzielnych jednostkach przedsiębiorstw oraz nieruchomości położone za granicą. Te wartości majątkowe uwzględniane są do jedynie do ustalenia stawki podatkowej, o ile ma ona charakter progresywny (zwolnienie z podatku z progresją). Osoby fizyczne mogą odliczyć od wartości brutto majątku zadłużenie oraz kwoty wolne od podatku. Wysokość odliczenia uzależniona jest od kantonu zamieszkania, stanu cywilnego i liczby dzieci. Podatek od majątku w większości kantonów ma charakter progresywny, a kantony mogą samodzielnie ustalać stawki podatkowe. Obciążenie podatkowe różni się z tego powodu znacząco i waha się w przedziale od 0,010% -1%. Federacja nie pobiera podatku od majątku.

Ekspaci.

Ekspatami są pracownicy zagraniczni zatrudnieni na stanowiskach kierowniczych oraz specjaliści (np. eksperci IT), którzy zostali oddelegowani do Szwajcarii na czas określony maksymalnie do pięciu lat, tj. umowa (o oddelegowaniu) może być zawarta na maksymalnie pięć lat. Ekspaci mogą skorzystać z przywilejów podatkowych i odliczyć koszty zawodowe powstałe z tytułu pobytu w Szwajcarii. Koszty te można podzielić na następujące grupy: 1) koszty przeprowadzki łącznie z kosztami podróży z i do Szwajcarii, 2) odpowiednie koszty zakwaterowania w Szwajcarii, o ile ekspaci pozostawili mieszkanie za granicą, 3) koszty poniesione na dzieci objęte obowiązkiem szkolnym, uczęszczające do szkoły prywatnej, o ile miejscowe państwowe szkoły nie mogą zaoferować adekwatnej oferty edukacyjnej. Zamiast zestawiania faktycznych kosztów przeprowadzki i zakwaterowania, podatnik będący ekspatą może odliczyć ryczałt, którego wysokość różni się w zależności od kantonu. Wszelkie dokonane przez pracodawcę zwroty kosztów zawodowych ekspaty muszą być podane w rozliczeniu wynagrodzenia. Prawo do korzyści podatkowych ekspertów wygasa w przypadku zastąpienia umowy dotychczasowej na czas określony umową na czas nieokreślony lub jej zmiany.

Osoby mieszkające po drugiej stronie granicy.

Osobami mieszkającymi po drugiej stronie granicy są osoby mieszkające za granicą (np. w Austrii, Francji, Niemczech, Włoszech i Księstwie Liechtensteinu), pracujące w Szwajcarii i dojeżdżające każdego dnia z miejsca zamieszkania do miejsca pracy. Opodatkowanie takich osób w Szwajcarii zależy od miejsca ich pracy i miejsca zamieszkania (w kraju ojczystym lub w kraju zamieszkania). Ustawa o unikaniu podwójnego opodatkowania z Niemcami przewiduje rozdzielenie przepisów podatkowych między dwa państwa, co oznacza, że w kraju zatrudnienia opodatkowanie ograniczone jest do zryczałtowanego podatku u źródła w wysokości 4,5% od wynagrodzenia brutto. Takie częściowe opodatkowanie w kraju zatrudnienia nie zwalnia osób mieszkających po drugiej stronie granicy z opodatkowania wynagrodzenia w miejscu zamieszkania (opodatkowanie uznaniowe). Status osoby mieszkającej po drugiej stronie granicy wygasa, jeżeli pracownik z powodów zawodowych nie może wrócić do swojego zagranicznego miejsca zamieszkania przez więcej niż 60 dni roboczych w roku.

Opodatkowanie według poniesionych nakładów (opodatkowanie zryczałtowane)

Zarówno podatkowe przepisy federalne i większość przepisów kantonalnych przewiduje możliwość wyboru szczególnej formy opodatkowania określanej często opodatkowaniem zryczałtowanym. Na zasadach podatku zryczałtowanego opodatkowane są osoby mieszkające w Szwajcarii i spełniające warunki do uiszczania podatków na podstawie poniesionych nakładów i kosztów utrzymania w Szwajcarii, a nie na zasadach ogólnych, których podstawą są całkowite dochody i całkowity majątek. Możliwość odliczeń na podstawie podatku zryczałtowanego mają podatnicy, którzy po raz pierwszy lub po minimum dziesięcioletniej nieobecności w kraju uzasadnią tymczasowe lub stałe miejsce zamieszkania w Szwajcarii i nie podejmują przy tym żadnej działalności zarobkowej. Obywatele Szwajcarii mogą wybrać zryczałtowaną formę opodatkowania tylko w okresie podatkowym, w którym nastąpiła zmiana miejsca zamieszkania, a podatnicy zagraniczni nie mają na ten cel ograniczonego przedziału czasowego, o ile spełniają konieczne warunki. Faktycznie postanowienia dotyczące opodatkowania zryczałtowanego dotyczą z reguły finansowo niezależnych osób, niepodjemujących w Szwajcarii działalności zarobkowej. W przypadku małżeństw przyjeżdżających do Szwajcarii, oboje z małżonków muszą spełniać odpowiednie warunki do zastosowania przepisów o opodatkowaniu zryczałtowanym, aby skorzystać z tego prawa. Z reguły nie jest możliwe, aby jeden z małżonków podlegał opodatkowaniu na zasadach zryczałtowanych, a drugi na zasadach ogólnych. Podstawa opodatkowania obliczana jest co roku na podstawie powstałego nakładu w Szwajcarii i za granicą. Do ustalania wysokości podatku uwzględnia się nie tylko nakład podatnika, lecz także nakład jego współmałżonka i dzieci pozostających na utrzymaniu, o ile mieszkają oni w Szwajcarii. Do poniesionych kosztów zalicza się środki spożywcze, ubrania i zakwaterowanie, wydatki na edukację, czynności wykonywane w czasie wolnym i wszystkie pozostałe wydatki związane ze standardem życia. Dokładny tryb obliczania podatku ustalany jest we właściwych urzędach podatkowych kantonu, w którym osoba taka chciałaby zamieszkać. W każdym przypadku podstawa opodatkowania musi wynosić a) przynajmniej

pięciokrotność płaconego czynszu w przypadku najętej nieruchomości lub wartości najmu miejsca zamieszkania w Szwajcarii w przypadku własności lub b) dwukrotności rocznych kosztów zakwaterowania, jeżeli podatnik mieszka w hotelu lub miejscu o podobnej funkcji. Jeżeli podatnik był najemcą więcej niż jednego mieszkania lub właścicielem więcej niż jednej nieruchomości wybiera się obiekt droższy. Osoby fizyczne, składające wniosek o opodatkowanie na zasadach ryczału traktowane są jak osoby mieszkające w Szwajcarii i w związku z tym mogą korzystać ze zwolnienia podatkowego zgodnie z porozumieniem o unikaniu podwójnego opodatkowania dla swoich dochodów ze źródeł zagranicznych. Kilka porozumień o unikaniu podwójnego opodatkowania pozwala jednak na korzystanie z udogodnień podatkowych tylko wtedy, kiedy cały dochód z kraju źródłowego podlega opodatkowaniu w Szwajcarii na zasadach ogólnych. W 2009 r. w ramach referendum w kantonie Zurych wnioskowano o zlikwidowanie opodatkowania na zasadach ryczału na poziomie kantonalnym i gminnym. Mieszkańcy kantonu Zurych zaakceptowali projekt porozumienia i od 1 stycznia 2010 r. ta szczególna forma opodatkowania nie jest dostępna. W międzyczasie kanton Szafuza zlikwidował możliwość opodatkowania na zasadach ryczału. Dalsze kantony mogą również likwidować taką możliwość.

Podatek od spadków i darowizn.

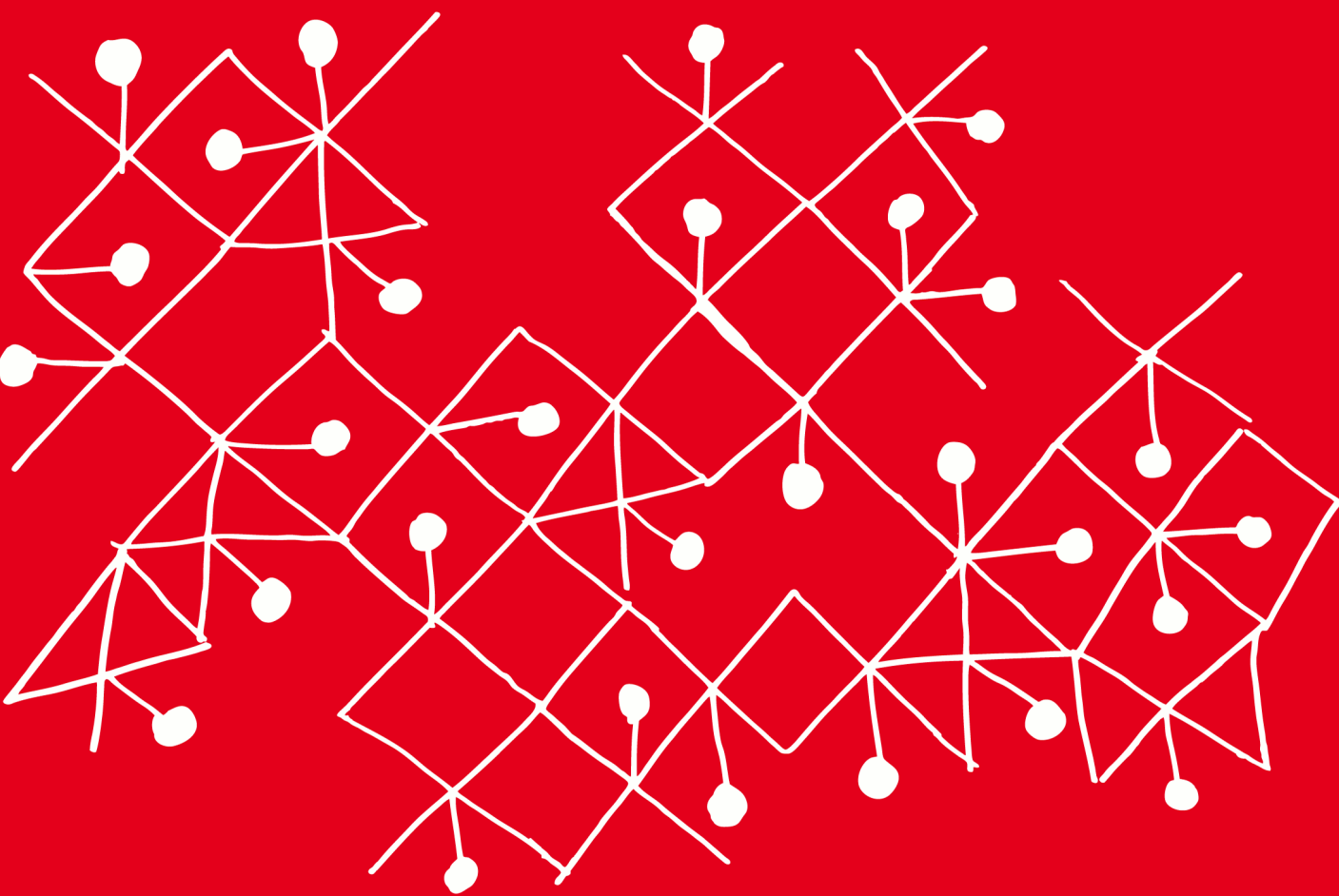
Podatki od spadków i darowizn nie są spójne. Kantony mogą na dowolnych zasadach pobierać podatki od spadków i darowizn, a kantonalne przepisy różnią się między sobą pod wieloma względami. Z wyjątkiem kantonu Schwyz wszystkie kantony pobierają podatek od spadków i lub darowizn z tytułu przechodzenia majątku, jeśli spadkodawca lub darczyńca był lub jest mieszkańcem tego kantonu lub przenoszona jest własność nieruchomości znajdujących się w tym kantonie. Stawki podatku od spadków i darowizn są w większości progresywne i bazują na stopniu pokrewieństwa między spadkodawcą/darczyńcą, a spadkobiercą/obdarowanym i/lub wysokością kwoty dziedziczonej/przyjmowanej. Małżonkowie są zwolnieni od podatku od spadków i darowizn we wszystkich kantonach, w większości przypadków zwolnienie dotyczy również potomków bezpośrednich. Obecnie w toku jest inicjatywa ludowa, zakładająca wprowadzenie podatku od spadku lub darowizn na poziomie federalnym, zastępująca kantonalne podatki od spadków i darowizn. Przejścia majątkowe pomiędzy małżonkami i zarejestrowanymi partnerami powinny pozostać wolne od tego podatku. Dla wszystkich pozostałych przejść majątkowych w Szwajcarii przewidziana jest stawka podatkowa 20%, a kwota wolna wynosi 2 mln CHF z różnymi wyjątkami. Opisana wyżej inicjatywa wejdzie w życie prawdopodobnie dopiero w 2015 r., jednak należy liczyć się z taką możliwością także od 2016 r. W przypadku przyjęcia inicjatywy ludowej w sprawie wysokości kwoty podlegającej opodatkowaniu, zaliczone zostaną z mocą wsteczną darowizny wykonane od 1 stycznia 2012 r., niezależnie od daty wejścia w życie nowego artykułu konstytucji.

Podatek rozliczeniowy (podatek u źródła).

Podatkiem rozliczeniowym na poziomie federalnym jest podatek u źródła i pobierany jest on od kwot brutto wypłat przedsiębiorstw szwajcarskich od zysków z pożyczek i innych tytułów dłużnych szwajcarskich emitentów oraz określonych wypłat krajowych z funduszy inwestycyjnych i płatności odsetek od wkładów kapitałowych w szwajcarskich instytucjach bankowych. Wygrane na loterii i świadczenia ubezpieczeniowe podlegają również podatkowi rozliczeniowemu. Od wejścia w życie zasady regulującej lokowanie kapitału od 1 stycznia 2011 r., nowym zasadom dotyczącym spłaty nominalnego kapitału zakładowego podlegają spłaty wkładów kapitałowych, które są poprawnie zadeklarowane, wykazane i wniesione przez posiadacza udziałów po 31 grudnia 1996 r. Takie spłaty są ze względu na obowiązujący podatek rozliczeniowy zwolnione z podatku. Obecnie spłata wkładów kapitałowych przez osoby fizyczne, posiadające udziały w majątku prywatnym, nie stanowi już dochodu podlegającego opodatkowaniu (patrz rozdział 10.3.1). Podatkowi rozliczeniowemu podlegają również wygrane na loterii (tj. wygrane pieniężne powyżej 50 CHF) i świadczenia ubezpieczeniowe. Według zasad ogólnych dłużnik odpowiedzialny jest za płatność podatku i jest zobowiązany do zapłaty należnej kwoty podatku u źródła, niezależnie od tego czy wierzyciel całkowicie lub częściowo jest uprawniony do zwrotu podatku. Zwrot podatku jest możliwy tylko wtedy, gdy przychody zostały prawidłowo zadeklarowane do celów rozliczenia podatku dochodowego lub podatku od zysku. Celem tej regulacji jest uniemożliwienie unikania/obchodzenia podatków. W przypadku osób prawnych, posiadających siedzibę w Szwajcarii, zwrot podatku rozliczeniowego odbywa się w

drodze faktycznej wypłaty, a przypadku osób fizycznych podatek rozliczany jest w formie uznania całkowitego zobowiązania podatkowego w ramach regularnego postępowania podatkowego. W przypadku podatników, którzy nie mają siedziby w Szwajcarii, podatek rozliczeniowy jest ostatecznym obciążeniem podatkowym. Na podstawie międzynarodowego porozumienia o unikaniu podwójnego opodatkowania lub umowy dwustronnej pomiędzy Szwajcarią a krajem, w którym odbiorca zysków ma swoją siedzibę, może być zagwarantowany częściowy lub całkowity zwrot tego podatku. Należy nadmienić, że dla określonych wypłat z tytułu dywidend, spełniających odpowiednie warunki może mieć zastosowanie postępowanie zgłaszające, zamiast postępowania związanego z potrąceniem podatku u źródła i postępowania związanego ze zwrotem podatku.

Ostatnia aktualizacja: 06.06.2014

INNOWACYJNA GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**MINISTERSTWO
ROZWOJU**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego